

bleve oprettede i Henhold til denne Lov, maatte have en Værdi af 6,000 Kr., saa vare vi dog altid komne lidt videre, end der her er foreslaaet i § 7, og da Lovforslaget har den særdeles gode Bestemmelse, at Loven skal revideres paa ny, naar 5 Aar ere gaaede, saa gælder den jo kun for en Periode af 5 Aar, og jeg vilde derfor kunne føle mig tilfredsstillt, hvis man vilde gaa ind paa en saadan Ordning.

Jeg henstiller dette til det eventuelle Udvalgs Overvejelse og skal dertil føje den Bemærkning, at det forekommer mig ingenlunde givet, at man oppe i Landstinget absolut skulde modsætte sig, at en Del af disse Huse skulde kunne naa en højere Værdi end 5,000 Kr. Jeg kan ikke se, hvilken enten reel eller politisk Interesse Landstinget skulde have i at modsætte sig en saadan Foranstaltning, og det er jo ikke givet, at det altid skal være saaledes, at Landstinget aldrig nogen Sinde gaar med til en Indrømmelse, før det er for sent, før det har strittet imod i længere Tid, og først har forklaret sine Tilhængere og Partifæller, at det er galt at gøre dette eller hint, og saa først derefter beslutter sig til at gøre det og derved netop gør det, som de have fraaraadet. Det var dog muligt, at Højre kunde beslutte sig til en Gang at gøre en Indrømmelse, navnlig paa et Forslag som dette, der jo i og for sig ikke deler mellem Højre og Venstre, men hvor man maa gaa ud fra, at enhver gerne vil naa det bedst mulige Resultat. Da vi nu ere komne i Gang med denne Sag, og den fra alle Sider erkendes for at være god, ja fortræffelig, kan jeg ikke se, hvorfor Højre paa den Maade skulde stritte imod.

Jeg har endnu en enkelt Bemærkning at gøre. Det angaar den Sum, som man her foreslaar at udlåne til Landarbejderne, og som er sat til 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Men disse 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ere igen paa en — saaledes forekommer det mig — ret besynderlig Maade delte; kun 1 $\frac{1}{4}$ Mill. skal direkte udlånes af Statskassen, den anden 1 $\frac{1}{4}$ Mill. skal lånes i Kreditforeningerne. Det er mig slet ikke rigtig klart, hvorledes dette Forhold egentlig skal ordnes, om Staten vil låne en Gang for alle i Kreditforeningerne 5 Gange 1 $\frac{1}{4}$ Mill. og have disse Obligationer at sælge og saa give Husmændene Laanene, eller om det er Mening, at Husmændene for hvert enkelt Laanetilfælde skulle søge Laan i en Kreditforening og saa faa Laan og derpaa afhænde Obligationerne, og Staten

saa betaler Kursdifferencen og godtgør det Rentetab, som fremkommer derved; at disse Obligationer skulde forrentes med en højere Rente end 3 pCt. Men i det hele forekommer det mig underligt at tage et saadant Kreditforeningslaan til Opfyldelsen af denne Lovs Hensigt. Jeg forstaar nok, at det er ikke den højttærede Landbrugsminister, men Finansministeren, som har krævet denne Foranstaltning, men jeg ser ikke, hvad den højttærede Finansminister egentlig dermed tilsigter, thi det ser dog underligt ud, at den danske Stat gør sig saa fattig, at den skal hen at låne i Kreditforeningerne 1 $\frac{1}{4}$ Mill. om Aaret for at kunne give Husmændene de Laan, hvormed der her er Tale. Naar man selv har noget at låne ud og vil låne det ud, saa gør man det, og det er dog kun, naar man ikke kan klare den Ting, man gerne vilde klare for en anden, at man giver sig til at kautionere for ham i Stedet for selv at yde ham Laan. Det forekommer mig mærkeligt, hvis man virkelig her skulde beslutte sig til, at Staten skulde gaa hen og kautionere for Husmændene i Kreditforeningen i Stedet for selv at låne dem Pengene. Jeg vilde derfor henstille til det eventuelle Udvalgs Overvejelse, om man ikke vilde beslutte sig til at gaa bort fra denne Ordning med Hensyn til Kreditforeningslaanene og hellere blive ved at lade Husmændene faa de Laan, man vil bevilge, af Statskassens Midler. Med det samme skal jeg henstille til Overvejelse, om man ikke vilde kunne bestemme sig til i Stedet for at bevilge 2 Gange 1 $\frac{1}{4}$ Mill., altsaa i alt 2 $\frac{1}{2}$ Mill., at indsætte i Lovforslaget en Ændring, hvorefter man kunde gaa op til 3 Mill. Hvis vi kunde komme op til 3 Mill. i Udlaanssummen og i hvert Fald for en Del af Husenes Vedkommende gik op med Laanesummen fra 5,000 til 6,000 Kr., tror jeg, at man havde gjort denne Lov noget rummeligere, og at man i alt væsentligt havde naaet det, man kan naa, og det, der var at vente, at man kunde naa i Aar; saa om 5 Aar tage vi fat paa Sagen igen.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingerne.

Næste Møde holdes i Morgen Kl. 1 med følgende Dagsorden:

1) *Tredie Behandling af:*

Forslag til Lov om kommunale Valg.